

**Информация за планираните мерки за безопасност и начините на поведение и действие в случай на авария на територията на
„Булгартрансгаз“ ЕАД - Подземно газохранилище „Чирен“**

1. Името и/или търговско наименование на оператора

„БУЛГАРТРАНСГАЗ“ ЕАД

2. Наименование и пълен адрес на предприятието/съоръжението

„Булгартрансгаз“ ЕАД - Подземно газохранилище „Чирен“

3050, с. Чирен, Община Враца, Област Враца

3. Номер и дата на актуално уведомление за класификация на предприятието/съоръжението, подадено, съгласно чл. 103, ал. 2 или 5 от ЗООС; Номер на решение по чл. 116, ал. 1 или чл. 116ж, ал. 4 от ЗООС (номер на решение по чл. 99, ал. 2 от ЗООС) за ПСВРП

- ✓ Уведомление за класификация, подадено с писмо входящ № ОВОС-17/13.01.2022 г.;
- ✓ Становище по чл.103, ал.7 от ЗООС № ПГА-302/ 28.01.2022 г., за потвърждаване класификацията на предприятие с висок рисков потенциал (ПВРП);
- ✓ Решение по ОВОС № 2-2/2022 г. от 04.11.2022 г., в сила от 23.11.2022 г. за утвърждаване на актуализиран Доклад за безопасност на предприятие с висок рисков потенциал - ПГХ „Чирен“.

4. Кратко описание на дейността или на планираните дейности в предприятието/съоръжението

„Булгартрансгаз“ ЕАД е собственик и оператор на Подземно газохранилище „Чирен“. Дружеството предоставя услуги в сектор енергетика по подземно съхранение на природен газ в естествена геоложка формация, съгласно Лицензия № Л-214-10/29.11.2006 г., издадена от КЕВР.

Хранилището е създадено през 1974 г., на базата на изтощеното едноименно газокондензатно находище, привързано към Чиренската навлачна локална структура, разположена на около 20 км североизточно от гр. Враца. Производствената площадка е разположена в землището на с. Чирен, в непосредствена близост до основен път, свързващ селата Чирен и Девене.

ПГХ Чирен се използва за сезонно регулиране на неравномерността в потреблението на природен газ в страната и е един от инструментите за гарантиране сигурността на газовите доставки.

Предназначението на компресорната станция в ПГХ Чирен е да нагнетява природен газ в естествения подземен „резервоар“. За целта станцията на съществуващата площадка е оборудвана с 8 броя газови, бутални компресорни агрегати. След реализация на проект за разширение на производствената площадка, са инсталирани 4 броя нови газови турбини (ГТКА). Изградена е единна система за осигуряване на технологичните процеси. Хранилището се състои от две части:

- подземна – сондажите с принадлежащото им оборудване, чрез които се нагнетява или добива природният газ;

- надземна – всички необходими инсталации и комуникации за транспортиране, обработка и нагнетяване на природен газ в подземното газохранилище.

Работата на ПГХ Чирен най-общо би могла да бъде разделена на два периода:

- Добивен период

Обхваща периода от м. ноември до средата на м. април на следващата година. В този период природния газ се добива от газовото хранилище чрез експлоатационни сондажи. Добитият газ се разделя от механични примеси и течна фаза в инсталациите на площадката, след което се изсушава в инсталация за дехидриране и се подава към потребителите.

- Нагнетателен период

Обхваща времето от м. април до м. октомври всяка година, като природния газ се нагнетява чрез газокомпресорните агрегати (ГМК или ГТКА) в експлоатационните сондажи.

Със становище по чл. 103, ал. 7 от ЗООС, на Министъра на околната среда и водите, е потвърдена класификацията на Подземно газохранилище „Чирен“, като предприятие с висок рисков потенциал (ПВРП).

За безопасната експлоатация на хранилището са разработени:

- „Доклад за безопасност на предприятие с висок рисков потенциал“, одобрен с Решение по чл. 99, ал. 2, във връзка с ал. 4 и ал. 5 от ЗООС;
- „Доклад за политиката за предотвратяване на големи аварии“, разработен като част от Доклада за безопасност;
- Вътрешен аварийен план на предприятието, разработен на основание чл.107, ал.1, т.3 от Закон за опазване на околната среда (Обн., ДВ, бр. 91 от 25.09.2002 г.) и чл. 14 от „Наредба за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и ограничаване на последствията от тях“ (обн. ДВ бр. 5 от 19 януари 2016 г.).

В разработените документи е извършено обстойно обследване на производствените процеси и технологии, машини и съоръжения, като направените изводи показват, че при евентуално възникване на техногенни събития, аварии, взрив, запалване, разлив на опасни вещества на територията на ПГХ Чирен, опасност за живота и здравето на хората от съседните населени места **практически не съществува**. Не се очаква възникване на авария с последващ „ефект на доминото“, поради липса на разположени в непосредствена близост до предприятието обекти или други производствени площадки.

В Аварийния план на предприятието са предвидени съответните превантивни и оздравителни мерки за действие в случай на възникване на голяма производствена авария и начините за свързване и оповестяване на отговорните институции.

Операторът „Булгартрансгаз“ ЕАД, е предприел всички необходими мерки за предотвратяване на риска от възникване на големи аварии и ограничаване на последствията от тях на производствените площадки на ПГХ Чирен и експлоатационните сондажи.

5. Обща информация за наличните в предприятието/съоръжението опасни вещества от приложение №3 към ЗООС, която съдържа общо наименование, или в случаите на опасно вещество/опасни вещества от част 1 на приложение № 3 към ЗООС – генерично наименование и класификация на опасностите на опасните вещества от приложение № 3 към ЗООС, налични в предприятието, които могат да причинят голяма авария, и описание на основните им опасни свойства

Химично наименование	CAS №	EC №	Категория/и на опасност съгласно Регламент ЕО 1272/2008 за класифицирането, етикетирането и опаковането на вещества и смеси	Класификация по Приложение № 3 към чл. 103, ал. 1 от ЗООС
1	2	3	4	5
Метанол	67-56-1	200-659-6	H225Flam. Liq. 2; H301 Acute Tox. 3 H311Acute Tox. 3 H331 Acute Tox. 3 H370 STOT SE 1	Част 2, поименно изброено, т.22 Част 1, Раздел „P“ Раздел „H“
Дизелово гориво	68334-30-5	269-822-7	H226, Flam. Liq. 3 H304, Asp. Tox. 1 H315, Skin Irrit. 2; H332, Acute Tox. 4; H351, Carc.2 H373, STOT RE 2; H411, Aquatic Chronic 2	Част 2, поименно изброено т.34 (а) Част 1, Раздел „P“ Раздел „E“
Бензин	86290-81-5	289-220-8	H224 Flam. Liq. 1; H304 Asp. Tox. 1 H315 Skin irrit. 2; H336 STOT SE 3; H340 Muta. 1B; H350 Carc. 1B; H361 Repr. 2; H411 Aquatic Chronic 2	Част 2, поименно изброено т.34 (в) Част 1, Раздел „P“ Раздел „E“
Уплътнителна смазка за монтажни тръби	-	-	H319 Eye Irrit.2 H400 Aquatic Acute, 1 H410 Aquatic Chronic 1	Част 1, Раздел „E“, E1
Зимна течност за автомобилни стъкла	-	-	H225 Flam. Liq. 2	Част 1, Раздел „P“, P5в
Газов кондензат	68919-39-1	272-896-3	H350 Carc. 1B; H340 Muta. 1B H304 Asp. Tox. 1	Част 2, поименно изброено т.34 (д)
Природен газ	8006-14-2	232-343-9	H220 Flam. Gas. 1	Част 2, поименно изброено т.18 Част 1, Раздел „P“, P2

Химично наименование	CAS №	EC №	Категория/и на опасност съгласно Регламент ЕО 1272/2008 за класифицирането, етикетирането и опаковането на вещества и смеси	Класификация по Приложение № 3 към чл. 103, ал. 1 от ЗООС
1	2	3	4	5
Отпадък с код 13 02 05*- Нехлорирани моторни и смазочни масла и масла за зъбни предавки на минерална основа	-	-	HP 14/ H411 Aquatic Chronic 2	Част 1, Раздел „Е“, E2
Отпадък с код 15 02 02* Абсорбенти, филтърни материали, кърпи за изтриване и предпазни облекла, замърсени с опасни вещества	-	-	HP 14/ H410 Aquatic Chronic 1 H411 Aquatic Chronic 2	Част 1, Раздел „Е“, E1/E2
Отпадък с код 16 06 01* Оловни акумулаторни батерии	-	-	HP 14/ H410 Aquatic Chronic 1 H411 Aquatic Chronic 2	Част 1, Раздел „Е“, E1/E2
Отпадък с код 16 06 02* Ni-Cd батерии	-	-	HP 14/ H410 Aquatic Chronic 1 H411 Aquatic Chronic 2	Част 1, Раздел „Е“, E1/E2
Отпадък с код 16 07 08* Отпадъци, съдържащи масла и нефтопродукти	-	-	HP 14/ H410 Aquatic Chronic 1 H411 Aquatic Chronic 2	Част 1, Раздел „Е“, E1/E2
Отпадък с код 20 01 21* - Флуоресцентни тръби и други отпадъци, съдържащи живак	-	-	HP 14/ H330 Acute Tox. 1 (инхал.) H410 Aquatic Acute 1, H400, Aquatic Chronic 1	Част 1, Раздел „Н“, H1 Раздел „Е“, E1

Съгласно извършената оценка на съхраняваните и употребявани опасни химични вещества и смеси, **голяма авария е възможно да възникне с природен газ и/или метанол**, които са налични на площадката в количества достигащи (метанол) или надвишаващи (природен газ) 5 на сто от пределните количества съгласно приложение № 3, част 1, колона 3 или част 2, колона 3 към ЗООС.

Останалите налични ОХВ са незначителни за определяне потенциала на предприятието.

Наличните на територията на обекта опасни вещества крият потенциална опасност от възникване на пожар/токсично разсейване със съответни поражения на хора и материални обекти.

6. Обща информация, свързана с естеството на опасностите от големи аварии, включително техните потенциални въздействия върху населението и околната среда

По смисъла на § 1, т. 54а на Закона за опазване на околната среда (ЗООС), „голяма авария“ е възникване на голяма емисия, пожар или експлозия, която става в резултат на неконтролируеми събития в хода на операциите на всяко предприятие или съоръжение в обхвата на глава седма, раздел I на ЗООС, и която води до сериозна опасност за човешкото здраве и/или за околната среда, която опасност е непосредствена, забавена, вътре или вън от предприятието и включва едно или повече опасни вещества, класифицирани в една или повече от категориите на опасност, посочени в част 1 на приложение № 3 или поименно изброени в част 2 на приложение № 3 на ЗООС.

Пълна информация, свързана с естеството на опасностите от големи аварии, включително техните потенциални въздействия върху населението и околната среда е представена в Доклада за безопасност и Вътрешния аварийен план на ПГХ Чирен.

Наличните на територията на обекта опасни вещества крият потенциална опасност от възникване на пожар/токсично разсейване със съответни поражения на хора и материални обекти.

Аварии могат да възникнат поради следните причини:

- Експлоатационни;
- Външни;
- Естествени.

Факторите, които могат да станат причина за подобни инциденти са:

- Нарушаване целостта (*разрушаване*) на резервоари, тръбопроводи и арматури, поради корозионни процеси, некачествено изпълнение на монтажни работи или някакви външни въздействия (*инциденти със самолети, физико-геоложки процеси*);
- Техническа неизправност в складовите съоръжения – контролно измерителните прибори и осигурителни системи;
- Екстремни природни аномалии – ураганен вятър, наводнения , обледеняване;
- Земетресения от висока степен или други природни бедствия;
- Пожари в района на предприятието;
- Пътно-транспортно произшествие;
- Човешка грешка;
- Злоумишлени (*терористични*) действия.

Основните задължения на персонала, произтичащи от заеманата длъжност и работното място, се състоят в осигуряването, поддържането и контрола на здравословни и безопасни условия на труд (ЗБУТ) и превантивна дейност, относно предотвратяването на аварии, които биха застрашили живота и здравето на хората и причинили увреждане и замърсяване на околната среда.

Съгласно извършеното обследване, възможни аварийни ситуации, които биха възникнали на територията на „Булгартрансгаз“ ЕАД ПГХ Чирен, са както следва:

1. Изтичане на природен газ;
2. Пожар/ експлозия вследствие изтичането на природен газ;
3. Изтичане на запалима/ токсична течност от тръбопроводи;
4. Изтичане на запалима/ токсична течност от помпи;
5. Изтичане на запалима/ токсична течност от резервоар;
6. Пожар при авария на резервоар за метанол с обем 250 m³;
7. Пожар при авария на резервоар за метанол с обем 30 m³;
8. Възникване на авария в резултат на пътно-транспортно произшествие;
9. Възникване на авария в резултат на земетресение;
10. Възникване на авария в резултат на мълния при нарушена мълниезащита;
11. Възникване на авария в резултат на термично въздействие от висока температура, отделена при пожари извън територията на обекта, но в опасна близост до него;
12. Възникване на авария в резултат на наводнение;
13. Възникване на авария в резултат на ураганен вятър, снегонавяване, заледяване и обледяване;
14. Възникване на авария при саботаж или терористичен акт.

Свойствата и количествата на опасните химични вещества и смеси и отпадъци, които се съхраняват на територията на „Булгартрансгаз“ ЕАД, определят предприятието като рисково от възникване на големи аварии при пожар или токсично въздействие върху хората. Единствено природния газ и частично метанола покриват критериите за докладване на голяма авария съгласно Приложение № 5 от ЗООС – по отношение на възможност за авария с опасни вещества в количества не по-малки от 5 на сто от пределните количества съгласно Прил. № 3, част 1, колона 3 или част 2, колона 3.

Възможни големи аварии на територията на ПГХ Чирен са:

➤ **Сценарий 1 – авария с природен газ:**

- авария на сондаж с произтичащите от това последствия- експлозия, факелно горене;
- авария на шлейф - факелно горене;
- авария на газови обвръзки на компресорите - експлозия, факелно горене;
- авария в инсталация за изсушаване на газа - експлозия, факелно горене;

➤ **Сценарий 2 – авария с метанол:**

- пробив на резервоар с метанол и токсично разсейване;
- пробив на резервоар с метанол и пожар в локва;
- авария в резервоарно стопанство за метанол и огнено кълбо.

Направеният анализ на възникването, протичането и последиците от аварии в ПГХ Чирен позволява да се определят следните основни техни характеристики:

Сценарий 1:

- Възникване на аварии може да се очаква в местата на сондажите, по дължината на шлейфите и на площадката на ПГХ;
- Аварии са свързани преди всичко с изтичане на природен газ. Като по-лек от въздуха, природният газ бързо ще се издига във височина и ще се разсейва, поради което не съществува опасност от загазване, освен в закрити помещения;
- Поради високото налягане на природния газ, разхерметизирането на тръбопроводите и съоръженията в повечето случаи ще протича под формата на физически взрив, съпроводен с образуване и разпространение на ударна вълна. В повечето случаи зоната на действие на ударната вълна е ограничена до 10 – 20 m около мястото на разкъсването и не представлява опасност за намиращите се извън тази зона хора;
- Сеизмичното въздействие при взривно разкъсване на подземната част на шлейфите е твърде ограничено и не представлява опасност за намиращите се в близост обекти;
- Поради посочените по-горе свойства на природния газ възникване на детонационно горене и горене тип „огнено кълбо“ при разхерметизиране на съоръжения на открито не може да се очаква;
- Детонационно горене може да се очаква при разхерметизиране на съоръженията в компресорен цех или новите компресори (ГТКА), или разкъсване на тръбопровода за отвеждане на природния газ от абсорбционната колона;
- При разхерметизиране на съоръженията и изтичане на газ от тях може да се очаква възникване на факелно горене в мястото на изтичане- сериозна опасност при възпламеняването на факела съществува за хората, намиращи се на разстояние, по-малко от 22 m при авария на сондаж, 56 m при авария на газови обвръзки на компресорите и 102 m при разхерметизиране на тръбопровода за природен газ към абсорбционната колона;
- Продуктите на горене на природен газ са въглероден диоксид и водни пари. Те не се отличават с особена токсичност и не могат да представляват заплаха за живота и здравето както на намиращите се наблизо хора, така и на хората от близките до ПГХ населени места. Действието на въглеродния диоксид върху човека се изразява в виене на свят, главоболие, повишено кръвно налягане, тахикардия. Газът е по-лек от въздуха и при нормални условия се натрупва при тавана на помещенията. Високите концентрации във въздуха водят до недостиг на кислород и възможна загуба на съзнание. По време на пожар, поради високата температура на продуктите на горенето, въглеродният диоксид се издига във височина и бързо се разрежда във въздуха.

Сценарий 2:

- При пробив на резервоар за метанол (*съществуващ склад за ЛЗТ, с обем 250 m³ или нов резервоар разположен на разширението на производствената площадка, с обем 30 m³*) с последващ пожар в локва, опасност за поражения върху живота и здравето на хората съществува в радиус 25 m от резервоарите и вероятно неразположение за намиращите се на открито хора- до 37 m;
- При огнено кълбо на резервоар за метанол (*съществуващ с обем 250 m³ или нов с обем 30 m³*), опасност за поражения върху живота и здравето на хората съществува в

радиус 344 m от съществуващия резервоар и 156 m от новия резервоар. В границите на зоната, в която е възможно да има поражения за хора на открито влиза третокласен път свързващ селата Чирен и Девене;

➤ При пробив на резервоар за метанол (*съществуващ с обем 250 m³ или нов с обем 30 m³*), съпроводен с токсично разсейване (*т.е. липса на условия за възникване на пожар*), зоните на поражение са пренебрежимо малки поради малкото количество на ниско токсичната течност (*метанол*), която участва в аварията;

➤ Направеният анализ на опасността от натравяне на хората с използваните в ПГХ вещества показва, че тази опасност е минимална. Опасност от натравяне може да възникне само при аварийно изтичане на газ в компресорен цех и при разлив от резервоарите за метанол, но само в крайно ограничена зона около разлива. За останалите работещи на площадката на ПГХ, както и за хората и животните в съседните населени места опасност от натравяне при аварии на територията на ПГХ не съществува.

7. Обща информация за начините на предупреждаване и информиране на засегнатото население в случай на голяма авария (посочва се информация за подходящо поведение в случай на голяма авария или посочване на източника, където информацията може да бъде достъпна по електронен път).

От извършените изчисления на възможно най-лошите сценарии за аварии на територията на „Булгартрансгаз“ ЕАД - ПГХ Чирен, може да се заключи, че няма да бъдат засегнати жилищни райони, чувствителни обществени сгради, зони за отдих и рекреация, големи транспортни пътища, територии със статут на защита или обекти на културно-историческото наследство.

При евентуална авария на площадката на „Булгартрансгаз“ ЕАД- ПГХ Чирен не се очаква загуба на човешки живот, травми или други последици за здравето извън територията на обекта. Външните граници на безопасна зона около предприятието не засягат други сгради (*жилищни, производствени, обществени и т.н.*), инсталации и съоръжения. Обектите, които са в границата на възможни поражения от авария на площадката се информират за опасността, по телефон и чрез Локална система за оповестяване.

В случай на необходимост населението се информира чрез специализираните държавни (областни, общински) органи или по оперативен път чрез кмета на населеното място от екипите на дружеството, чрез сирени, радио, телевизия, SMS сигнали (BG-ALERT) и др.

В случай на възникване на авария или пожар, при което се създава реална опасност за населението в близост до ПГХ Чирен, отговорните служители уведомяват Областен съвет за сигурност - Враца и Общински съвет за сигурност - Враца, и на телефон 112. Информация за аварията се публикува под формата на кратко съобщение в секция „Последни новини“ на страницата на „Булгартрансгаз“ ЕАД, с адрес: www.bulgartransgaz.bg. При необходимост ще се разпространяват листовки, съдържащи информация за възникналата опасност за населението.

Първоначалното оповестяване съдържа информация за настъпилата аварийна ситуация, мерки за защита и начини на поведение, местата и начините за получаване на допълнителна информация. Информирането на външни структури и възлови звена на единната спасителна система се извършва съгласно схема посочена във Вътрешния аварийен план на предприятието.

Относно прилагане на изискванията на чл.116д, ал.1 от ЗООС и "Наредба за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и ограничаване на последствията от тях" за предоставяне на засегнатата общественост на ясна и разбираема информация за аварийното планиране и необходимите мерки и поведение при възникване на голяма авария в "Булгартрансгаз" ЕАД, РЗ ПГХ Чирен, на сайта на дружеството е публикувана актуална информация на следния електронен адрес:

<https://www.bulgartransgaz.bg/bg/pages/chirensobshta-107.html>

Елементите на съобщителната система на „Булгартрансгаз“ ЕАД, обезпечаваща връзките за оповестяване между обектите на дружеството при провеждане на спасителни и аварийно- възстановителни работи е описана в Аварийния план на „Булгартрансгаз“ ЕАД - гр. София.

Към Вътрешен аварийен план на ПГХ Чирен е приложена контактна информация за оповестяване на аварийните групи, списък на наличните моторни превозни средства със стандартна и специализирана техника, контактна информация за оповестяване на ЩИАП, длъжностите на лицата, оправомощени за привеждането в действие на аварийния план и техните задължения. Оправомощените лица въвеждат вътрешния аварийен план на обекта при възникване на аварийна ситуация; създават организация за провеждане на аварийно-спасителни работи; разпределят задълженията и планират действията на лицата, службите и органите, участващи в аварийно-спасителните мероприятия.

Във ВАП са определени и лицата, които предоставят информация на кмета на засегнатата община, кмета на с. Чирен, както и на органите за защита при бедствия, отговорни за изпълнение на Външния аварийен план.

8. Информация за препоръчителните действия и поведение на засегнатото население в случай на голяма авария

1. При получаване на сигнал за възникнала аварийна ситуация в ПГХ Чирен, запазете самообладание и предайте за опасността на хората, около вас;
2. Намокрете марлена превръзка, кърпа или хавлия и напуснете опасния район;
3. Ако се намирате на открито, напуснете опасния район, като се движите перпендикулярно на посоката на вятъра;
4. Ако сте в превозно средство, затворете прозорците, спрете климатика и продължете по най-късия път извън опасния район;
5. Помогнете на пострадалите. Изведете ги на чист въздух;
6. При попадане на течна фаза върху кожата или очите, незабавно измийте обилно с вода и потърсете лекарска помощ;
7. Не извеждайте животните на паша в опасните райони.

В случай на големи емисии (токсични дисперсии):

- Стойте далеч от мястото на инцидента;
- Не стойте на открито, за да избегнете вдишване на токсично вещество;
- Намерете незабавно убежище в сградата;
- Спешно затворете прозорците и вратите;

- Помогнете, когато е целесъобразно, на деца, хора с увреждания и възрастни хора;
- Изключете климатици или вентилатори на мястото, на което се намирате или в колата;
- Дръжте мокра кърпичка пред носа и устата си;
- В случай на последващи здравословни проблеми, консултирайте се с Вашия лекар.

В случай на пожар или експлозия:

- Стойте далеч от мястото на инцидента;
- Не стойте в посока на преместване на въздушните течения, пренасящи продукти на горенето с тях;
- Ако е целесъобразно, предпазвайте дихателните пътища, като дръжте мокра кърпичка на носа и устата и незабавно напуснете зоната на пожар или експлозия;
- Напуснете мястото, засегнато от инцидента;
- Помогнете, когато е целесъобразно на деца, хора с увреждания и възрастни хора.

В случай на аварийна ситуация със сигнал за евакуация:

- Следвайте инструкциите на органите и операторите, участващи в координацията на силите и средствата при провеждане на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи;
- Не се отдалечавайте от дома или местоположението си, докато не получите указания;
- Носете със себе си само най-необходимите вещи (документи, лекарства, очила и т.н.).

9. Допълнителна информация относно мерките за сигурност и поведение в случай на голяма авария, включително се посочва линк към публичния регистър по чл. 111, ал. 1, т. 6 от ЗООС

➤ На територията на ПГХ Чирен има изградена Локална система за оповестяване (ЛСО). Информиранието на жителите на с. Чирен ще става чрез кмета на селото с радиосъобщения и звуков сигнал; кратки съобщения в секция „Последни новини“ на страницата на „Булгартрансгаз“ ЕАД, с адрес: www.bulgartransgaz.bg, SMS сигнали (BG-ALERT) и др., а при необходимост - използване на листовки. Информиранието на външни структури и възлови звена на единната спасителна система се извършва съгласно вътрешния аварийен план на ПГХ Чирен.

Локалната система за оповестяване (ЛСО) представлява сиренна система и служи за оповестяване при извънредни ситуации на служителите и външните лица, намиращи се на територията на ПГХ „Чирен“, както и преминаващите в този момент пътници по основен път Чирен-Девене. ЛСО е интегрирана към Регионален контролен възел на СРПО (РКВ)- Враца и може да служи за извършване на оповестяване при бедствия и аварии на национално ниво, като неразделна част от Национална система за ранно предупреждение и оповестяване (НСРПО). Поддръжката се извършва от външна фирма и/или оператора.

Операторът „Булгартрансгаз“ ЕАД, е предприел всички необходими мерки за предотвратяване на риска от възникване на големи аварии и ограничаване на последствията от тях на производствената площадка на ПГХ Чирен, площадката на склада за леснозапалими течности и експлоатационните сондажи.

Допълнителна информация относно съхраняваните и употребявани опасни химични вещества, информация за засегнатата общественост, в т.ч. начините на поведение и действията, които населението следва да предприеме в случай на голяма авария, сценарии и мерки за ПСВРП, могат да бъдат открити на линка към публичния регистър по чл. 111, ал. 1, т. 6 от ЗООС на адрес:

[Електронна база данни \(публичен регистър\) на предприятията с нисък и висок рисков потенциал, попадащи в обхвата на глава седма, раздел първи от Закона за опазване на околната среда \(ЗООС\)](#)

10. Данни за лицето, предоставящо информацията и дата на изготвяне

инж. Ангел Конов - Ръководител, РЗ ПГХ Чирен и пълномощник на изпълнителния директор на „Булгартрансгаз“ ЕАД.

Дата: актуализирана информация - 2025 г.

11. Освен информацията по т. 1 – 10 за предприятия/съоръжения с висок рисков потенциал се включва и:

11.1. Обща информация за естеството на опасностите от големи аварии, включително тяхното потенциално въздействие върху човешкото здраве и околната среда, както и описание на основните сценарии за големи аварии и за мерките, предприети за ограничаване на техните последици

Съгласно количествената оценка на риска, на площадката на „Булгартрансгаз“ ЕАД- ПГХ Чирен е възможно да възникне голяма авария с природен газ или метанол. Възможните сценарии са следните:

Сценарий 1 – авария с природен газ:

- Авария на сондаж с произтичащите от това последици- експлозия, факелно горене. Опасната зона за хора на открито, при експлозия е 10 m. Сериозна опасност при възпламеняването на факела съществува за хората, намиращи се на разстояние, по-малко от 22 m;
- Авария на шлейф - факелно горене. Сериозна опасност при възпламеняването на факела съществува за хората, намиращи се на разстояние, по-малко от 17 m;
- Авария на газови обвръзки на компресорите - експлозия, факелно горене. Опасната зона за хора на открито, при експлозия на газовите обвръзки на съществуващите компресори е 10 m. При авария с газова обвръзка на новите компресори, които ще се разположат на открито, няма условия за експлозия на изпускания в околната среда природен газ. При възникване на факелно горене в съществуващия компресорен цех или в района на новите компресори, безопасното за хората разстояние е 56 m;
- Авария в инсталация за изсушаване на газа - експлозия, факелно горене. Хората, намиращи се на по-малко от 18 m от епицентъра на взрива, ще получат различни степени на поражение. Сериозна опасност от топлинното излъчване на факела съществува за хората, намиращи се на разстояние, по-малко от 102 m.

Сценарий 2 – авария с метанол:

- Пробив на резервоар с метанол и пожар в локва. При авария на резервоар с вместимост 250 m³ (197.5 t) в склад за ЛЗТ и пожар в локва, зоните на поражение за хора на открито достигат до 37 m. При авария на резервоар с вместимост 30 m³ (23.7 t)

намиращ се в разширението на производствената площадка и пожар в локва, зоните на поражение за хора на открито достигат до 37 *m*;

- Авария в резервоарно стопанство за метанол и огнено кълбо. При огнено кълбо на съществуващия резервоар с вместимост 250 *m*³, зоните на поражение за хора на открито достигат до 344 *m*. При огнено кълбо на новия резервоар с вместимост 30 *m*³, зоните на поражение за хора на открито достигат до 156 *m*;
- Пробив на резервоар с метанол и токсично разсейване. Анализите, чрез Методика за бърза оценка на евентуални поражения от голяма авария с опасни химични вещества показват, че зоните на поражение са пренебрежимо малки поради малкото количество на ниско токсичната течност, която участва в аварията.

В „Булгартрансгаз“ ЕАД са приети и се прилагат процедури и инструменти, които осигуряват безопасната експлоатация на предприятието, включително поддръжката на инсталациите, процеса на работа и оборудването.

На площадката са налични следните основни противопожарни и аварийни съоръжения и средства:

- средства за първоначално пожарогасене;
- противопожарно оборудване;
- въздушно-изолиращи апарати;
- други средства за защита и спасяване;
- мобилни генератори за електрическа енергия;
- газсигнализатори;
- пожарогасителна система за аварийен газов агрегат;
- пеногасителна система на резервоара за кондензат;
- лафетни струйници;
- аварийни мобилни противопожарни помпи;
- противопожарни помпени станции (и съответни водоеми);
- охладителна инсталация (оросителна система) на резервоара за кондензат;
- пожароизвестителни инсталации;
- пожарни хидранти;
- шлангове на дежурство по инсталациите;
- пожарозащитни одеяла;
- в пожарното депо се съхранява резерв от пенообразувател;
- индивидуалните средства за защита на личния състав се съхраняват в складово помещение съгласно изискванията.

Осигурените превантивни мерки за недопускане на аварии с ОХВ са както следва:

- Охрана на площадката и контрол на лицата и транспортните средства, допускани в предприятието;

- Извършване на огневи дейности в пожароопасните зони единствено след обезопасяването им и получаване на разрешение от служител отговорен за пожарна и аварийна безопасност;
- Спазване на общите правила за пожарна безопасност;
- Извършване на периодични огледи на тръбопроводи и складово стопанство за ОХВ;
- Пожароизвестителна система;
- Пожарогасителна система;
- Провеждане на обучение и тренировки на персонала за поддържане на готовността за действие при аварии;
- Осигуряване на лични предпазни средства за защита на персонала.

С цел предотвратяване, контрол и ограничаване на последствията от възникване на голяма авария върху човешкото здраве и околната среда, „Булгартрансгаз“ ЕАД изпълнява следните мерки:

- ✓ Провеждане на превантивна дейност за повишаване, подобряване и усъвършенстване на технологичното и техническото състояние на обекта, с цел предотвратяване на аварии;
 - ✓ Идентифициране и оценка на опасностите, оценка на риска от големи аварии и оценка на последствията от аварията върху хората, обектите и околната среда;
 - ✓ Осигуряване спазването на всички вътрешнофирмени правила, инструкции и други документи при експлоатацията и поддръжката на предприятието;
 - ✓ Управление, гарантиращо сигурността и своевременното оповестяване при възникване на аварийни ситуации;
 - ✓ Подготовка на персонала за действия при бедствия, аварии и катастрофи. Разработен е Доклад за безопасност на „Булгартрансгаз“ ЕАД за обект: Подземно газохранилище „Чирен“;
 - ✓ Стимулиране на персонала към стриктно спазване на мерките за осигуряване на безопасна работа на съоръженията;
 - ✓ Провеждане на обучения, инструктажи и тренировки на персонала за адекватни и ефективни действия при аварийни ситуации и при ликвидиране на последствията от аварии;
 - ✓ Осъществяване на строг контрол на всички рискови дейности;
 - ✓ Осъществяване на контрол на движението на МПС в района на площадката на предприятието;
 - ✓ Осъществяване на строг пропускателен режим от охраната на обекта;
 - ✓ Извършване на ежегодни контролни замервания на импеданса на контура фаза – защитен проводник;
 - ✓ Извършване на ежегодни замервания и поддържане на мълниезащитната заземителна уредба;
-

- ✓ Провеждане на периодични проверки на изправността на противопожарното оборудване, разположено на територията на предприятието;
 - ✓ Провеждане на периодични проверки на изправността на пожароизвестителната инсталация;
 - ✓ Провеждане на периодични проверки на взривозащитната вентилация;
 - ✓ Провеждане на периодичен контрол на резервоари за ОХВ;
 - ✓ Проверки и контрол на СПО,
- и много други.

Периодично се проиграват различни аварийни ситуации, по сценарий съгласно Вътрешния аварийен план, след което се прави анализ и при необходимост се предвиждат мерки за подобрене.

11.2. Информация от външния аварийен план, която включва съвети за сътрудничество със съответния оперативен център на Главна дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението" на Министерството на вътрешните работи и кмета на непосредствено застрашената община по време на авария

Длъжностните лица от общинската администрация се привеждат в готовност съгласно утвърдения Външен аварийен план. Под ръководството на кмета на общината се изясняват задачите и се оценява обстановката, вземат се решения за започване на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи. На населението се дават указания за поведение и действие при конкретната обстановка.

Ръководството на Общината незабавно привежда в готовност група от сили и средства за провеждане в кратки срокове на спасителни и неотложни аварийно-възстановителни работи в пострадалите райони. Основните усилия се насочват в най-силно засегнатите населени места и на място в обекта.

Силите и средствата за провеждане на СНАВР при възникване на авария се привличат по ред, определен от кмета на общината или създадения щаб. Взаимодействието се организира от Кмета на общината, щаба за координация или оперативни групи изпратени на място. Те координират дейността на собствените сили и средства и придадените сили от поделенията на Българската армия, МВР, РСПБЗН, РЗИ, РИОСВ, РК на БЧК и други разположени на територията на общината.

Съгласно ВНАП, при получаване на сигнал за авария на територията на „Булгартрансгаз“ ЕАД - ПГХ Чирен, дежурен служител по ОСС оповестява:

1. Кмета на общината;
2. Зам. кметове на общината;
3. Секретар на общината;
4. Главен експерт АСД, УК и ОМП.

Организира се взаимодействие с: БЧК, РУ към ОД на МВР; РСПБЗН; ЦСМП; РИОСВ.

По решение на кмета на общината се оповестяват и привеждат в готовност членовете на общинския щаб за изпълнение на общинския план за защита при бедствия,

ръководствата на общинските фирми и кметовете на населените места, които са засегнати от аварията или се очаква да бъдат засегнати.

Оповестяването и връзката между община Враца и Областна администрация Враца, се извършва по ТКО от системата АСО.

Оповестяването на членовете на общинския щаб за изпълнение на общинския план за защита при бедствия, ръководствата на общинските фирми и кметствата се извършва чрез телефонна връзка.

Оповестяването на населението се извършва със сирено-оповестителна система, а на места, където няма монтирани такива с ръчни сирени, задействани от кметовете. За оповестяване на населението могат да се използват автомобили и рупори на ОД на МВР и РСПБЗН. При необходимост може да се изготвят съобщения, които да се излъчат чрез местните медии.

Външният аварийен план се изготвя в съответствие с разпоредбите на Закона за защита при бедствия от кмета на общината, въз основа на информация, предоставена от оператора.

Информация за външния аварийен план можете да бъде намерена на уебсайта на Община Враца, на адрес: <https://www.vratza.bg/bg/1612963704.html>

11.3. Информация за наличие на опасност от възникване на голяма авария в предприятието с трансгранично въздействие съгласно Конвенцията.

Не са налични данни за съществуваща вероятност от трансгранично въздействие при възникване на голяма авария на територията на „Булгартрансгаз“ ЕАД, ПГХ Чирен.